

ΠΟΛΙΤΙΚΑ

GRENADE

≡ MENU

Κοινωνία , Πολιτισμός , Συνεντεύξεις 24/10/2016

«Η Ζωγραφική είναι η μόνη μου διαφυγή»: Ο Γιοχάνες από την Ερυθραία που διδάσκει στη Μυτιλήνη

Συντάκτης: **Νατάσα Παπανικολάου**

Μοιραστείτε το: [f](#) [t](#) [G+](#) [p](#)

Στη Μυτιλήνη του Θεόφιλου, του Πρωτοπάτη και του Teriade έχουμε την τύχη να φιλοξενούμε έναν ταλαντούχο ζωγράφο από την Ερυθραία της Αφρικής. Ο Γιοχάνες (Yohannesabraha), που «σκλαβώνει» όποιον τον γνωρίζει με το αφοπλιστικό του χαμόγελο, βρίσκεται στο νησί από το Μάρτιο όταν και υπεγράφη η συμφωνία της Ε.Ε με την Τουρκία η οποία έχει «καθελώσει» χιλιάδες άτομα στη χώρα μας. Ήδη διδάσκει ζωγραφική και κατασκευές στο κέντρο υποστήριξης προσφύγων «Mosaik», μαθαίνει ελληνικά ενώ βοηθάει στην παρασκευή του ψωμιού στο κέντρο φιλοξενίας του ΠΙΚΠΑ όπου και μένει εδώ και δυο μήνες μαζί με τη γυναίκα του καθώς και οι δύο υποφέρουν από χρόνιους πόνους. Στον ελεύθερό του χρόνο κάνει αυτό που αγαπά περισσότερο «υποκύπτοντας» στο ταλέντο του το οποίο ήταν εκείνο που το 2013 τον παρακίνησε για πρώτη φορά να εγκαταλείψει την χώρα του: «Χρειάζομαι μόνο ένα τόσα δα μολύβι και ένα κομμάτι χαρτί για να ζωγραφίσω. Στην Ερυθραία δεν επιτρέπεται να ζωγραφίζεις ό,τι θέλεις παρά μόνο αν πάρεις άδεια από τον ανώτερό σου αξιωματικό. Υπάρχει λογοκρισία. Επιπλέον δεν έχεις πρόσβαση στα υλικά. Δεν είχα λοιπόν πάντα χρώματα και έτσι άρχισα να ζωγραφίζω με μολύβι. Μια μέρα όμως το μπλοκ ζωγραφικής μου έπεσε σε λάθος χέρια και έτσι έμεινα δυο χρόνια στη φυλακή. Δεν ήταν καν κανονική φυλακή. Ήμουν ξυπόλυτος σε ένα κελί», εξηγεί ο Γιοχάνες και το βλέμμα του σκοτεινιάζει.

Ίσως σ εκείνη τη φυλακή ή σε κάποια πολεμική αποστολή που ήταν αναγκασμένος να πάει από την ηλικία των 17 χρόνων όπου και κατετάγη υποχρεωτικά στον στρατό, να σακάτεψε και τα δυο του χέρια. «Κι εγώ και η γυναίκα μου υποφέρουμε από χρόνιους πόνους. Το ένα μου χέρι είναι σπασμένο άσχημα σε πολλά σημεία και δεν αποκαταστάθηκε σωστά ενώ ο ώμος μου έχει εξαρθρωθεί στο παρελθόν. Η γυναίκα μου επίσης έχει τραυματιστεί στη μέση και έχει πρόβλημα στο συκώτι. Λένε ότι δεν έχουμε πόλεμο στην Ερυθραία. Εγώ όμως μόνο πολέμους γνώρισα».

Φυλακίσεις και εκτελέσεις, εξαφανίσεις, βασανιστήρια και σεξουαλικές κακοποιήσεις είναι κομμάτι της ζοφερής καθημερινότητας στην Ερυθραία υπό το καθεστώς του 70χρονου «προέδρου» Ησαΐα Αφουέρκι που βρίσκεται στην κυβέρνηση χωρίς εκλογές και αντιπολίτευση από το 1993, μετά τον πόλεμο της ανεξαρτησίας από την Αιθιοπία. Ένας από τους πρωταρχικούς λόγους που άνθρωποι σαν τον Γιοχάνες εξωθούνται στην προσφυγιά, όπως μου εξηγεί και ο ίδιος, είναι είναι η υποχρεωτική θητεία στον στρατό που συνεχίζεται επ' άπειρον, προσφέροντας στο κράτος πάμφθυνα εργατικά χέρια ή αλλιώς στρατιώτες- δούλους. «Αν είσαι πάνω από 17 χρονών πρέπει να πας στρατό, χωρίς να σε ρωτήσουν αν

θέλεις ή τι θέλεις να κάνεις στη ζωή σου. Δεν επιτρέπεται να δουλέψεις και πόσο μάλλον ως ζωγράφος! Έτσι όπως όλοι έτσι κι εγώ το 1995 πήγα στο στρατό και υπηρέτησε ώσπου να φύγω οριστικά από τη χώρα το 2013. Αυτό που είδα ήταν μόνο πόλεμος. Πόλεμο με την Αιθιοπία, πόλεμο με το Σουδάν, εμφύλιους πολέμους. Το μόνο που είδα σαν νεαρό αγόρι ήταν πόλεμο και θάνατο. Επίσης οι γυναίκες υπηρετούν σε διάφορες θέσεις. Η γυναίκα μου ήταν στο στρατό για έξι χρόνια. Οι γονείς μου είναι πίσω, είναι πολύ μεγάλοι πια τους άφησα μόνους. Εγώ είμαι ο μικρότερος της οικογένειας. Δεν ξέρω αν θα τους ξαναδώ ποτέ», λέει ο Γιοχάνες που κατέφυγε πρώτα στο Σουδάν όπου έμεινε δύο χρόνια και από εκεί πήγε στην Ουγκάντα από όπου ξεκίνησε το ταξίδι του για την Τουρκία.

Σε ένα καθεστώς όπως αυτό του Αφουέрки που εκτελεί τους «λιποτάκτες» και τους «προδότες» που εγκαταλείπουν την χώρα είναι σίγουρα αδύνατο να επιστρέψεις πίσω στην πατρίδα σου και να παραμείνεις ζωντανός . «Δεν μπορώ να ξαναγυρίσω γιατί γνωρίζω τι συνέβη στους φίλους μου που το επιχειρήσαν. Απλά εξαφανίστηκαν, όπως και άλλοι άνθρωποι που εξαφανίζονται στην χώρα μου. Υπάρχουν φίλοι μου που αγνοούνται δέκα χρόνια τώρα», μου λέει ο σαραντάχρονος ζωγράφος δείχνοντάς μου ένα σκίτσο που σκάρωσε ενώ μιλούσαμε, που το «αφιερώνει» στους πολιτικούς της χώρας του «που δεν γνωρίζουν τα πραγματικά προβλήματά μας και είναι όλο κούφια λόγια.

«Η πατρίδα μου στην Ερυθραία είναι σαν ένα μικρό χωριό, μοιάζει με τη Μυτιλήνη, ο ένας ξέρει τον άλλο. Όμως την κατένησαν αβίωτη» μου λέει από τον πάγκο της έκθεσης του Mosaik Δίπλα του του η Κάθυ, η Μυτιλινιά μαθήτριά του ζωγραφίζει μια επιφάνεια από πεπεισμένο χαρτί ενώ πίσω του κρεμασμένα βρίσκονται τα σκίτσα του από μολύβι και οι δημιουργίες των μαθητών του Mosaik από ανακυκλώσιμα υλικά.

Η μόνη παρηγοριά του Γιοχάνες και σήμερα και πάντα είναι η ζωγραφική. «Δεν μπορώ να ξεφύγω από αυτό. Το χέρι μου πάει μόνο του! Αυτό έκανα στη Μόρια για να μη χάσω τα λογικά μου. Είναι πολύ εύκολο να τρελαθείς εκεί μέσα. Φτάσαμε εδώ στις 29 Μαρτίου. Στη βάρκα ήταν δύσκολα και επικίνδυνα. Την πρώτη φορά δεν τα καταφέραμε να περάσουμε, τη δεύτερη φορά η βάρκα έμεινε από βενζίνη στη μέση της διαδρομής. Όταν φτάσαμε στη Μόρια δεν είχαμε που να μείνουμε και αναγκαστήκαμε να αγοράσουμε τη σκηνή μας από κάποιον πωλητή απ' έξω. Μείναμε τέσσερις μήνες στη Μόρια. Η κατάσταση είναι φριχτή. Δεν υπάρχουν γιατροί, μερικές φορές δεν υπάρχει νερό ή είναι κρύο. Αλλά ήμουν ελεύθερος να ζωγραφίζω. Και αυτό κάνω συνέχεια! Τα χέρια μου πονάνε και συνεχίζω».

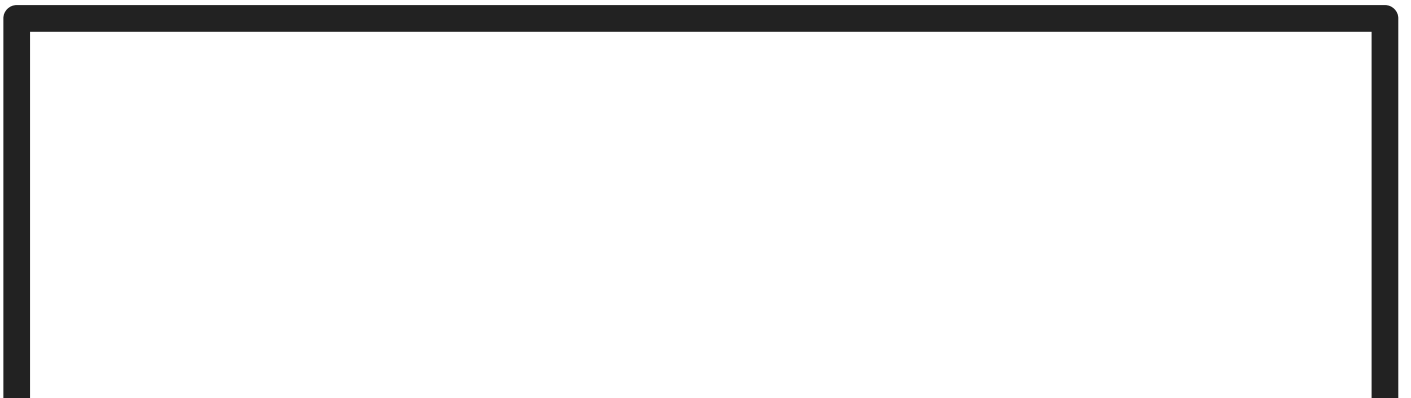

Έτσι ο Γιοχάνες άρχισε να ζωγραφίζει αρχικά τους συμπατριώτες του και την ζωή μέσα στο καμπ της Μόριας και του ΠΙΚΠΑ έχοντας αυτή τη στιγμή δημιουργήσει μια πολύ καλή συλλογή σκίτσων για την ζωή μέσα σε ένα κέντρο φιλοξενίας. Ανάμεσα στα σκίτσα θα δεις να ξεχωρίζουν οι Έλληνες φίλοι του, όπως ο δάσκαλός του ο Κώστα Κορόζης.»Ο Κώστας είναι ο πρώτος μου φίλος εδώ. Τον γνώρισα μέσα στη Μόρια και πάντα ήθελα να τον ζωγραφίσω. Κάνει πολύ καλό μάθημα και έχει και αυτό το μαλλί!» Μερικές φορές όπως μου εξηγεί είναι πιο εύκολο να παίρνει μια φωτογραφία με το κινητό του πρώτα: «Όπως για παράδειγμα στην περίπτωση του Σίμου από το ΠΙΚΠΑ. Πώς να ζωγραφίσει κανείς τον ακινητό Σίμο! Αφού δεν σταματάει ποτέ να τρέχει!» Ο Γιοχάνες με ξεναγεί στην υπόλοιπη έκθεση του Mosaik και στις δημιουργίες των ασυνόδευτων ανηλίκων της Μετάδρασης που πραγματικά τον έχουν εντυπωσιάσει...

Αντί επιλόγου

Για να συναντήσω τον Γιοχάνες και να μιλήσουμε μας πήρε καιρό. Μέσω μηνυμάτων στο facebook μου εξηγούσε γιατί δεν μπορούσαμε να βρεθούμε καθώς ήταν αναγκασμένος να βρίσκεται καθημερινά από το πρωί για εβδομάδες στη Μόρια, στημένος για ώρες στην ουρά ώστε να πάρει σειρά το αίτημα του για άσυλο. Πάντα ευδιάθετος προσπαθούσε να μου εξηγήσει τα ανεξήγητα για την κατάσταση στο κέντρο κράτησης ενώ μου έγραφε και μου ξανάγραφε πως έχει περάσει τόσα πολλά και ότι κάτι τέτοια δεν τον πποούν... «Δεν πειράζει εγώ καταλαβαίνω» μου έγραφε. Εγώ όμως είναι που δεν καταλαβαίνω πια. Γιατί εγώ, ο Σίμος, ο Κώστας, η Κάθυ είμαστε φίλοι του Γιοχάνσεν και για πολύ κόσμο στο ΠΙΚΠΑ ο Γιοχάνσεν όπως και πολλοί άλλοι είναι μέρος της καθημερινότητά μας. Είναι πλέον οι φίλοι μας που βρίσκονται σε αυτό το καθεστώς κράτησης και είναι τα δικά τους δικαιώματα που καταπατούνται καθημερινά. Και αυτό πρέπει να σταματήσει.

Μοιραστείτε το:

Tags: featured, zografos, Γιοχάνες, ερυθραια, λεσβος mosaik, μυτιληνη

< ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΑΡΘΡΟ

Επίκεινται κλειστά κέντρα κράτησης και μαζικοποίηση απελάσεων

ΕΠΟΜΕΝΟ ΑΡΘΡΟ >

Ταραχές στη Μόρια- Κάηκαν τα γραφεία Υποστήριξης Ασύλου (EASO)

Νατάσα Παπανικολάου [Όλες οι δημοσιεύσεις](#)

Η Νατάσα Παπανικολάου είναι δημοσιογράφος και μέλος της ΕΣΗΕΑ. Από τον Σεπτέμβριο του 1999 έως τον Σεπτέμβριο του 2015 εργάστηκε ως συντάκτρια της εφημερίδας «Έθνος» και «Έθνος της Κυριακής». Από τον Οκτώβριο του 2015 ζει μόνιμα στη Λέσβο.

Χίος-Μυτιλήνη!

50%
έκπτωση
αυτοκινήτου
για τα μέλη
Bonus Miles!

